

14 Ιουνίου, 1994

[ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΆΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ,

Αιτητής,

v.

ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ ΩΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ/Η ΑΛΛΩΝ,

Καθ' ων η αίτηση,

(Υπόθεση Αρ. 390/93)

Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Προσφυγή μαρτυρίας — Ισχυρισμοί των δικηγόρων δεν μπορούν να υποκαταστήσουν τη μαρτυρία η οποία χρειάζεται να προσάγεται με νομικά αποδεκτό τρόπο.

5

Φορολογία Εισοδήματος — Εκτίμηση γεγονότων από τον Έφορο — Το δικαστήριο δεν επεμβαίνει στην εξουσία αυτή του Εφόρου εκτός όπου διαπιστώσει ότι η κατάληξή του δεν ήταν ως θέμα λογικής συνέπειας δυνατή.

10

Ο αιτητής προσέβαλε με την προσφυγή του την απόφαση του Εφόρου να του επιβάλει φόρο εισοδήματος για το φορολογικό έτος 1986, για ολόκληρη την προμήθεια που του καταβλήθηκε για πώληση ενός ακινήτου. Ο αιτητής είχε ισχυριστεί, αλλά δεν είχε γίνει αποδεκτό από τον Έφορο Φόρου Εισοδήματος, ότι την προμήθεια αυτή την είχε μοιραστεί με άλλα τρία πρόσωπα με τα οποία ενεργούσε από κοινού για την πραγματοποίηση της πώλησης του ακινήτου.

15

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

20

(1) Δεν είναι νοητό για το δικαστήριο να λαμβάνει υπόψη απλούς ισχυρισμούς δικηγόρων σαν υποκατάστατο μαρτυρίας η οποία όταν χρειάζεται, όπως εδώ, πρέπει να προέρχεται από την κατάλ-

λήλη πηγή και να προσάγεται με νομικά αποδεκτό τρόπο. Ακόμη δεν έχει εξουσία να αξιολογεί τέτοιους ισχυρισμούς τους οποίους οφείλει ο ενδιαφερόμενος να θέτει υπόψη του διοικητικού οργάνου έγκαιρα προτού αυτό λάβει την απόφασή του.

5

(2) Σαν θέμα γενικής αρχής η εκτίμηση των γεγονότων από τον Έφορο ευσταθεί σε όλες τις περιπτώσεις που βρίσκεται στα όρια του λογικά εφικτού. Αυτό είναι το σταθερό κριτήριο που έχει αποδεχθεί η νομολογία.

10

Η δυνατότης επέμβασης “περιορίζεται στις περιπτώσεις εκείνες που διαπιστώνεται ότι η κατάληξή του (Εφόρου) δεν ήταν ως θέμα λογικής συνέπειας δυνατή”.

15

Η απόφαση με βάση τα στοιχεία που ήταν στη διάθεση του Εφόρου, ήταν λογικά εφικτή.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

20 Αναφερόμενες υποθέσεις:

Louca v. Republic (1986) 3 C.L.R. 1640,

Γεωργίου ν. Δημοκρατίας (1989) 3 Α.Α.Δ. 589,

25

Meduille Development Ltd κ.ά. ν. Χωρικής Αρχής Κολοσσίου και Άλλων (1991) 4 Α.Α.Δ. 1806,

Ζαβρός ν. Δημοκρατίας (1989) 3 Α.Α.Δ. 106,

30

Νικολάου ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 2174,

Georghiades v. Republic (1982) 3 C.L.R. 659,

35 *Βαρναβίδης ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 3376,*

Δημοκρατία ν. Λέρονη (1991) 3 Α.Α.Δ. 346,

Glantre Engineering Ltd v. Goodhand [1983] 1 All ER 542,

40

Edwards (Inspector of Taxes) v. Bairstow [1955] 3 All E.R. 48.

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της φορολογίας που επιβλήθηκε στον αιτητή για το φορολογικό έτος 1986 με την οποία του καταλογίστηκε φόρος εισοδήματος για ολόκληρη την προμήθεια (£13.500) που πήρε από την πώληση ακινήτου αντί για το 1/4 που κράτησε για τον εαυτό του. 5

Π. Ι. Σωτηρίου, για τον Αιτητή. 10

Στ. Χ" Γιάννη Ιωσήφ, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ.: Ο αιτητής είναι ιδιωτικός υπάλληλος. Εργοδοτείται από την εταιρεία M.T.V. Cosmetics Ltd., η οποία εδρεύει στη Λευκωσία. Είναι υπεύθυνος του υποκαταστήματός της στη Λεμεσό. Το 1986 του επιβλήθηκε φόρος εισοδήματος πάνω σε ποσό £6.209, που αντιπροσώπευε το μισθό του. Αποκαλύφθηκε όμως αργότερα, τον Οκτώβριο του 1989, ότι είχε και πρόσθετο εισόδημα που προέκυψε από δΟΣΟΛΗΨΙΑ του με την εταιρεία G. Roussos Leisure Industries Ltd. Με τη μεσολάβησή του επιτεύχθηκε η πώληση ακινήτου που ανήκε στην εταιρεία. Για την υπηρεσία αυτή του καταβλήθηκε τελικά, στη διάρκεια του 1988, ποσό £13.500. 15 20 25

Είναι η θέση του αιτητή, που πρόβαλε και ενώπιον του Εφόρου, ότι μοιράστηκε το ποσό της προμήθειας με τρία άλλα πρόσωπα με τα οποία ενεργούσε από κοινού για την πραγματοποίηση της πώλησης του εν λόγω ακινήτου. Παρά ταύτα του καταλογίστηκε φόρος εισοδήματος (για το φορολογικό έτος 1986) για ολόκληρη την προμήθεια (£13.500) αντί για το 1/4 της (£3.375), που στην πραγματικότητα κράτησε για τον εαυτό του. 30

Στην παραπάνω εκδοχή βασίστηκε και η γραπτή ένσταση του αιτητή που υπέβαλαν οι ελεγκτές του. Ας σημειωθεί ότι στην ένσταση κατονομάζονται οι συνεργάτες του. Περαιτέρω επισυνάφθηκε απόδειξη, που υπόγραψε ο καθένας από αυτούς χωριστά, ότι είσπραξε το μερίδιό του από £3.375 σαν προμήθεια από τον αιτητή. Αφού διερεύνησε τον ισχυρισμό του αιτητή ο Έφορος Φόρου Εισοδήματος τον απέρριψε. Στην επιστολή του ημερ. 4/2/93, που συνόδευσε την τελική φορολογία, ο Έφορος ανακοίνωσε στον αιτητή ότι σύμφωνα με τα στοιχεία που είχε η προμήθεια των £13.500 "αποτελεί εξολοκλήρου δικό σας εισόδημα". Ας σημειωθεί ότι στις 23/2/93, μετά τη λήψη της επίδικης απόφασης, διαβιβάστηκε στον 35 40

Έφορο ένορκη δήλωση από τους τρεις συνεργάτες του αιτητή που υποστηρίζουν την εκδοχή του.

5 Ο δικηγόρος του αιτητή παραπονείται ότι ο Έφορος απέρριψε τα πειστικά στοιχεία που του προσκομίστηκαν αυθαίρετα χωρίς καμιά εξήγηση. Η ενέργεια του αυτή, εκτός του ότι είναι ανααιτιολόγητη, συνιστά κατάχρηση και υπέρβαση εξουσίας για το λόγο ότι είναι απόρροια ελαττωματικής άσκησης της διακριτικής εξουσίας του Εφόρου στο προκείμενο. Φυσικά η αιτιολογία δεν είναι απαραίτητο να υπάρχει στο σώμα της διοικητικής απόφασης.

15 Μπορεί να αναπληρωθεί από τα στοιχεία του φακέλου: *Λούκα ν. Δημοκρατίας* (1986) 3 Α.Α.Δ. 1640, *Γεωργίου ν. Δημοκρατίας* (1989) 3 Α.Α.Δ. 589, *Meduille Development Ltd. και Άλλος ν. Χωρικτικής Αρχής Κολοσσίου και Άλλων* (1991) 4 Α.Α.Δ. 1806. Από τη σκοπιά της η δικηγόρος των καθών επεσήμανε την ύπαρξη στοιχείων, που προκύπτουν ευθέως από το διοικητικό φάκελο, για να εισηγηθεί ότι η επίδικη απόφαση, που στηρίχθηκε σε αυτά, δεν πάσχει από καμιά από τις πλημμέλειες που της προσάπτονται. Αντίθετα, 20 η ενδελεχής έρευνα που ακολούθησε την υποβολή ένστασης, όπως επιβεβαιώνεται από το περιεχόμενο του φακέλου, επιμαρτυρεί τη λογικότητά της.

25 Θα ασχοληθώ εδώ με τα σχετικά στοιχεία. Η ιδιοκτήτρια του ακινήτου δεν πλήρωσε πρόθυμα την προμήθεια. Χρειάστηκε να κινηθεί αγωγή εναντίον της. Είναι γεγονός, αμοιβαία αποδεκτόν, αλλά προκύπτει και από το φάκελο, ότι η αγωγή ασκήθηκε προσωπικά από τον αιτητή χωρίς τη συμμετοχή των τριών άλλων δικαιούχων ως εναγόντων. Ο δικηγόρος του αιτητή, για να μειωθεί η σημασία και οι επιπτώσεις του γεγονότος αυτού, αναφέρει στη γραπτή του αγόρευση, ότι ο αιτητής απολάμβανε της εμπιστοσύνης των άλλων, που τον γνώριζαν από αρκετά χρόνια και γιαυτό δεν ανησυχούσαν για το μερίδιό τους.

35 Σύμφωνα με σημείωση φοροθέτη ημερ. 20/11/89, που υπάρχει στο φάκελο, ζητήθηκε προφορικά από τον αιτητή μέσω των ελεγκτών να προσκομίσει αντίγραφα των τραπεζικών του λογαριασμών για να ελεγχθεί η αλήθεια των ισχυρισμών του, αλλά δε συμμορφώθηκε.

40 Στην απαντητική του αγόρευση ο δικηγόρος του αιτητή ισχυρίζεται ότι δεν υποβλήθηκε τέτοια παράκληση στον ίδιο τον αιτητή ή τους ελεγκτές του. Θα πρόσθετα ότι στις αγορεύσεις του ο συνήγορος δίνει ο ίδιος δικαιολογίες ή εξηγήσεις και για άλλα στοιχεία

που κατατείνουν στη δημιουργία αμφιβολιών για την ακρίβεια ή τη γνησιότητα της ιστορίας του αιτητή.

Δεν είναι όμως νοητό για το δικαστήριο να λαμβάνει υπόψη απλούς ισχυρισμούς δικηγόρων σαν υποκατάστατο μαρτυρίας η οποία όταν χρειάζεται, όπως εδώ, πρέπει να προέρχεται από την κατάλληλη πηγή και να προσάγεται με νομικά αποδεκτό τρόπο. Ακόμη δεν έχει εξουσία να αξιολογεί τέτοιους ισχυρισμούς τους οποίους οφείλει ο ενδιαφερόμενος να θέτει υπόψη του διοικητικού οργάνου έγκαιρα προτού αυτό λάβει την απόφασή του: *Νίκος Ζαβρός v. Δημοκρατίας* (1989) 3 Α.Α.Δ. 106, *Νικολάου v. Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 2174.

Μέσα στα πλαίσια της έρευνας που διεξήγε ο Έφορος κλήθηκαν και τα πρόσωπα που κατονόμασε ο αιτητής. Τα δύο δέχθηκαν και έκαναν δηλώσεις που υπόγραψαν. Ο Α. Κουλουντής ισχυρίστηκε ότι ο αιτητής τον πλήρωσε με επιταγή (ενώ ήταν η θέση του αιτητή ότι τους πλήρωσε όλους με μετρητά), την οποίαν κατέθεσε στο λογαριασμό του στη Λαϊκή Τράπεζα. Όμως μετά τη διερεύνηση του θέματος φάνηκε ότι ο λογαριασμός του ανοίχθηκε 4 περίπου μήνες μετά την κατ' ισχυρισμό ημερομηνία πληρωμής. Πρέπει να λεχθεί ότι η άλλη δήλωση από την Ε. Έλισσον περιέχει μικροαντιφάσεις. Αυτά βασικά είναι τα στοιχεία με βάση τα οποία σχηματίστηκε η κρίση του Εφόρου.

Σαν θέμα γενικής αρχής η εκτίμηση των γεγονότων από τον Έφορο ευσταθεί σε όλες τις περιπτώσεις που βρίσκεται στα όρια του λογικά εφικτού. Αυτό είναι το σταθερό κριτήριο που έχει αποδεχθεί η νομολογία μας: *Γεωργιάδου v. Δημοκρατίας* (1982) 3 Α.Α.Δ. 659, *Βαρναβίδης v. Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 3376, *Δημοκρατία v. Λέγγη* (1991) 3 Α.Α.Δ. 346. Ο ρόλος του ακυρωτικού δικαστηρίου συζητήθηκε και στη *Βαρναβίδης*, ανωτέρω. Η δυνατότης επέμβασης "περιορίζεται στις περιπτώσεις εκείνες που διαπιστώνεται ότι η κατάληξή του (Εφόρου) δεν ήταν ως θέμα λογικής συνέπειας δυνατή".

Η αντιμετώπιση της αγγλικής νομολογίας είναι ανάλογη. Στην *Glantre Engineering Ltd. v. Goodhand* [1983] 1 All E.R. 542, που είναι επίσης φορολογική υπόθεση, αναφέρεται ότι η αποτίμηση των γεγονότων από τη φορολογική αρχή

"...is not to be set aside by the court unless it is inconsistent with the only reasonable conclusion to be drawn from that evidence."

Οι σχετικές αρχές που ακολούθησε η απόφαση αυτή ανέπτυξε η υπόθεση *Edwards (Inspector of Taxes) v. Bairstow* [1955] 3 All E.R. 48.

- 5 Υπό αυτό το πρίσμα και έχοντας υπόψη τα στοιχεία που ήταν στη διάθεση του Εφόρου δεν μπορώ να πω ότι η απόφασή του δεν ήταν λογικά εφικτή. Ούτε ακόμη μπορώ να πω με το κριτήριο της αγγλικής νομολογίας ότι το μόνο λογικό συμπέρασμα από τα στοιχεία ήταν, όπως υπέβαλε ο συνήγορος του αιτητή, ότι η προμήθεια
- 10 μοιράστηκε στα τέσσερα.

Τελικά η προσφυγή αποτυγχάνει και απορρίπτεται. Η επίδικη φορολογία επικυρώνεται. Δεν επιδικάζονται έξοδα.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.